

РЕЦЕНЗИЯ

От: *доц. д-р Бойка Николова Брезоева; УНСС, катедра „Счетоводство и анализ“; Научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (счетоводна отчетност и анализ)“*

Относно: *дисертационен труд за присъждане на научна степен **„доктор на науките“** по научна специалност в УНСС.*

Автор на дисертационния труд: *доц. д-р Михаил Желязков Мусов, УНСС*

Тема на дисертационния труд: *Поведенчески аспекти на управленското счетоводство*

Основание за представяне на рецензията: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 1656/26.06.2023 г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът е представил за обсъждане дисертационния си труд в катедра „Счетоводство и анализ“, Финансово-счетоводен факултет на УНСС, съгласно чл. 39 от ППЗРАСРБ. Разкриването на процедурата по защита на дисертационния труд е извършено на основание решение на КС (Протокол № 12/23.05.2023 г.) и решение на ФС (Протокол № ФС-11/20.06.2023 г.).

Доц. Мусов е роден на 10.05.1981 г. в гр. Бургас. Придобил е висшето си образование в УНСС, спец. „Счетоводство и контрол“ – ОКС „Магистър“, през 2006 г., а преди това – ОКС „Бакалавър“, също в УНСС. През 2010 г. постъпва на работа в УНСС като асистент в катедра „Счетоводство и анализ“, от 2012 г. е главен асистент, а от 2018 г. – доцент. Доктор е по икономика от 2010 г. с тема на дисертационния труд

„Счетоводен анализ на корпоративните пасиви в светлината на теорията за капиталовата структура“.

Дисертантът притежава богат професионален опит в областта на управленското счетоводство и финансовия мениджмънт.

Преподавателската му дейност е с основна насоченост към дисциплини с преподаване на английски език в ОКС „Магистър“ и ОКС „Бакалавър“ в областта на управленското счетоводство.

Доц. Мусов е заемал редица ръководни и други длъжности. Бил е главен секретар по международно сътрудничество на УНСС (2019–2021 г.). Понастоящем той е Заместник-ректор по научноизследователска дейност и международно сътрудничество на УНСС (от 2021 г.), председател на Програмния съвет по научноизследователска дейност на УНСС (от 2021 г.), съпредседател на Националната мрежа за устойчиви решения SDSN Bulgaria (от 2023 г.), член на глобалния Network Strategy Council на SDSN мрежите с председател Джефри Сакс (от 2023 г.), координатор на Европейския университет ENGAGE.EU за България и член на неговия изпълнителен комитет (от 2020 г.), ръководител на двойната Executive MBA програма между Northern Illinois University – САЩ, и УНСС (от 2022 г.), член е на Общото събрание на Европейската група за териториално сътрудничество HELICAS – Гърция (от 2022 г.).

Доц. Мусов притежава международен сертификат за вътрешен одитор на системи за управление на качеството, Intertek Moody Ltd., а също и лицензи за експерт по съдебно-счетоводни и финансово-ценови експертизи и съдебен експерт по данъчни проблеми.

Той е бил главен консултант на над 70 разработки с практико-приложно значение: инфраструктурни проекти (на обща стойност над 100 млн. евро), стратегически анализи, бизнес планове и др. Автор е на множество научни публикации.

През 2020 г. е удостоен с наградата „CIMA Teaching Excellence Award“ за постигнато забележимо въздействие върху световната счетоводна общност и активна подкрепа към професионалното развитие на своите студенти. Също така през 2018 г. е включен в списъка на топ 10 на авторите на Social Science Research Network (SSRN) с най-много сваляния на нови публикации, а също и в списъка на топ 10 на най-сваляни от потребителите научни разработки, публикувани през последните 60 дни в световната мрежа Social Science Research Network (SSRN), 2015 и 2017 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният за рецензиране дисертационен труд е с общ обем от 374 страници и се състои от въведение, пет глави и заключение. Съдържа също и 13 приложения, както и използвана библиография с 457 заглавия, от които 415 на латиница и 42 на кирилица.

Дисертационният труд е на тема, даваща възможност за изследване на въпросите, свързани с разработването на поведенчески принципи на управленското счетоводство. Актуалността на темата е безспорна, тъй като поведенческите аспекти и проблеми в счетоводството са предмет на разнообразни публикации във водещи световни научни списания. Въпреки това липсва единна рамка, с която да се систематизира и направлява изследователската програма в тази област. Дисертантът умело използва изследванията в областта на психологията и поведенческия икономикс за формулирането на общи поведенчески принципи на управленското счетоводство, които да служат като ръководно начало за професионални преценки при избора на една или друга управленско-счетоводна практика или модел.

Формулирана е ясно **целта** на изследването: да се разработи обща рамка от поведенчески принципи на управленското счетоводство, които формират определени начини на мислене и/или действия, и могат да бъдат систематично прилагани като критерии за преценка на полезността на алтернативни практики и модели на управленското счетоводство при прилагането им в социално-икономическата практика. Целта се реализира чрез пет по-конкретни задачи, описани от дисертанта.

Правилно са формулирани обектът и предметът на изследването. **Обектът** на изследването са теорията и практиката на управленското счетоводство. **Предметът** на изследването е описан като сложно съставен предвид интердисциплинарния характер на изследването – проявленията на поведенческите измерения в теорията и практиката на управленското счетоводство.

Основната теза на дисертационния труд е, че съществуват възможности за подобряване на ефективността на управленско-счетоводната функция в съвременните организации. Тези възможности изискват преди всичко по-добро разбиране на реалното поведение на хората в организацията; прилагането на практики и модели, съобразени с въздействието на счетоводната информация върху възприятията, когнитивните и мотивационни процеси на мениджърите и служителите има потенциала да допринесе за по-висока ефективност на управленско-счетоводната функция в организацията.

В структурно отношение дисертационният труд се състои от пет глави, съдържанието на които е логически обвързано, което дава възможност да се направят важни изводи и обобщения.

В първа глава е обоснована необходимостта от разработването на специфични принципи, приложими в областта на управленското счетоводство. Направен е критичен анализ на някои от съществуващите счетоводни принципи на управленското счетоводство, предложени от определени автори или авторитетни институции, като например „принципи на производственото счетоводство”, разработени от Комитета по концепциите и стандартите в производственото счетоводство от 1952 г., „принципи на производственото калкулиране”, разработени от Института на управленските счетоводители (ИМА, 2013) и „глобални принципи на управленското счетоводство”, разработени от Американския институт на дипломираните експерт-счетоводители (АICPA) и Института на сертифицираните управленски счетоводители (CIMA, 2017).

Във втора глава се обосновава поведенческият икономикс като теоретико-методологична база на съвременното управленско счетоводство, тъй като той е пресечна точка на фундаментални икономически и психологически теории. Дисертантът сполучливо извежда обща рамка за разработване на поведенчески принципи на управленско счетоводство, като са формулирани целите на разработване на рамката, подходите на разработване, начин на формулиране и критерии за оценка. Тези аспекти на рамката са подходящо анализирани и въз основа на прилагането на тази очертана обща рамка последователно в следващите глави на труда са логически обосновани и изследвани три поведенчески принципа на управленското счетоводство:

а) Информацията и комуникацията са релевантни на процеса на вземане на решения;

б) Очакваното въздействие върху поведението е анализирано;

в) Фундаменталната несигурност е отчетена.

Тези три поведенчески принципи са теоретично обосновани и е тествана тяхната валидност чрез емпирични изследвания, както и практическото им прилагане при вземане на управленски решения и управление на постигнатите крайни резултати на организацията последователно в третата, четвъртата и петата глава на дисертационния труд.

Представеният списък от впечатляващо голям брой използвани литературни източници показва отлична осведоменост на автора по разглежданата в дисертационния труд проблематика. Позоваването на авторитетни автори и институции, разглеждащи принципите на

управленското счетоводство и поведенческите му аспекти, е важно достойнство на труда и дава възможност за открояване на приносите на дисертанта.

Трудът е сериозно и задълбочено научно изследване, в което логически се обосновава необходимостта от формулиране и възприемане на общи насоки (рамка) за извеждане на поведенчески принципи на управленското счетоводство, като е открит основният недостатък на съществуващите понастоящем принципи на управленско счетоводство, възприети от авторитетни изследователи и професионални организации – липсата на обвързаност с когнитивните и мотивационни нагласи на потребителите на управленско-счетоводна информация в организацията (конкретното предприятие).

Дисертационният труд е разработен основно на базата на концепциите в поведенския икономикс и с него се добавят нови научни изследвания с интердисциплинарен характер по отношение на поведенческите аспекти, каквото няма в областта на управленското счетоводство у нас. Авторът не само излага становища на различни автори по разглежданата проблематика, но прави и критичен анализ, като предлага свои виждания, допълнения и обобщения.

Високо оценявам обстоятелство, че теоретичните анализи, направените изводи и обобщения в дисертационния труд са подкрепени и с емпирични изследвания за проверка на съответствието на трите поведенчески принципа на управленското счетоводство, посочени по-горе, което е много важно качество на труда.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Основните научни и научно-приложни *резултати*, постигнати в дисертационния труд, които мога да открия, са следните:

- Изведена е необходимостта от самостоятелен набор от принципи в областта на управленското счетоводство въз основа на критичен анализ на съществуващите класификации на счетоводните принципи в тази област.
- Обоснована е необходимостта от съобразяване с поведенческите аспекти на теорията и практиката на управленското счетоводство, включително и на принципите на управленското счетоводство.
- Анализирани са приложимостта на поведенческия икономикс като методологична основа на поведенческите счетоводни изследвания.

- Изведени са основните насоки, свързани с разработването на счетоводни принципи, в т.ч. цели на принципите, подходи на разработване, начини на формулиране и критерии за оценка.
- Формулирани са поведенчески принципи на управленското счетоводство.
- Проведени са емпирични изследвания (два теренни експеримента и едно теренно проучване) за проверка на валидността на трите изведени поведенчески принципи на управленското счетоводство.
- Анализирано е практическото приложение на поведенческите принципи на управленското счетоводство при вземането на управленски решения и управление на постигнатите резултати от дейността („управление на изпълнението“).

Методология на изследването. В дисертационния труд е използван интердисциплинарен подход при изследването и извеждането на поведенческите принципи на управленското счетоводство, който се базира на поведенческия икономикс. Както посочва дисертантът, методологията на изследване включва като общ метод на познанието философията на науката и научните революции т XX век, създадена от К. Попър, Т. Кун и И. Лакатош и утвърдила се като съвременна философско-методологична основа на емпиричните науки, в т.ч. и на счетоводната наука. Използвани са и няколко основни изследователски методи – историко-логически метод, методи на анализ и синтез, системен подход и метод на моделирането.

Ограниченията на изследването са ясно формулирани в няколко пункта, така че трудът не може да се счита като обхващащ всички възможни аспекти на въпросите за счетоводните принципи и на моделите и процесите на вземане на управленски решения и управлението на постигнатите крайни резултати на организацията.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Дисертационният труд представлява оригинално, задълбочено и добросъвестно проведено научно изследване, посветено на актуален проблем от областта на управленското счетоводство. Приемам и оценявам положително формулираните от дисертанта 7 приноси, които са постигнати в резултат на проведените научни изследвания. Те са доказателство, че доц. Мусов притежава не само задълбочени теоретични знания и способности за значими научни изследвания, но и че той е

достигнал до сериозни теоретични обобщения и решения по отношение на поведенческите принципи на управленското счетоводство.

Приносите могат да бъдат систематизирани както следва:

Научни приноси

1. Обоснована е историко-логическата необходимост от разработването на принципи на управленското счетоводство.
2. Анализирани са критично съществуващите принципи в управленското счетоводство и са открити основните насоки за тяхното усъвършенстване.
3. Разширен е обхватът на разработването на позитивната счетоводна теория в контекста на еволюцията на фундаменталната икономическа теория, в т.ч. поведенческият икономикс.
4. Предложена е обща рамка за разработването на счетоводни правила (принципи), в т.ч. цели на принципите, подходи на разработване, начини на формулиране и критерии за оценка.
5. Теоретично обоснована е интегрирана рамка от базови поведенчески правила, съдържаща три поведенчески принципа, приложими при преценка на полезността на алтернативни управленско-счетоводни модели за практиката.

Научно-приложни приноси

1. Тествано е емпиричното съответствие на поведенческите принципи от интегрираната рамка чрез проведени от автора емпирични изследвания.
2. Установена е валидността на изведените поведенчески принципи като критерии за преценка и избор на конкретни управленско-счетоводни модели и практики, посредством анализ на тяхното приложение при вземането на управленски решения и управлението на изпълнението.

Въз основа на получените резултати и на научните и научно-приложни приноси в дисертационния труд може да се направи общо заключение, че формулираните в дисертационния труд задачи са решени успешно и поставената цел е постигната.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Публикациите по дисертацията са пет, три от които са под печат. Те са изцяло самостоятелни и са свързани с темата на дисертационния труд, като отразяват основни части от него. Публикувани са в периода 2022–

2023 г. Две от публикациите са на английски език – статия в „Икономически алтернативи“ и студия в Годишник на УНСС, 2023 г.

На публикациите по дисертацията давам висока оценка. Те са научно издържани и отразяват резултатите от дисертационния труд. Те могат да служат като еталон за научни изследвания, тъй като направените изводи, обобщения и предложения се плод на оригинални авторови виждания по разглежданата проблематика. Литературните източници са използвани коректно.

11-те цитирания на публикациите на кандидата за „доктор на науките“ (включително четири в списания, индексирани в SCOPUS) свидетелстват за значителния му принос в тази област.

6. Оценка на автореферата

Представеният към дисертационния труд автореферат е в обем от 56 страници, написан е в съответствие с добрите академични практики и отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото приложение, като отразява в съкратен вид основното съдържание на труда, направените изводи и заключения, както и научните приноси.

Лични впечатления. Познавам доц. Мусов още от началото на неговата професионална кариера като преподавател в УНСС. Няколко години той беше мой асистент по дисциплината „Управленско счетоводство“. Още тогава той ме впечатли със своята изключителна прецизност, дисциплинираност и отговорно отношение към подготовката и провеждането на упражненията със студентите, както и с високото професионално ниво на изпълнение на поставените му задачи. Радвам се, че той използва по най-добрия начин своя потенциал за постигането на академично и научно израстване.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

При обсъждането на дисертационния труд от катедра „Счетоводство и анализ“, на основание Правилника за организацията и провеждането на конкурси за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в УНСС, имах някои критични бележки и препоръки към труда. Впоследствие те изцяло са отразени от дисертанта. Поради посоченото обстоятелство нямам други критични бележки по отношение на рецензирания дисертационен труд.

8. Заключение

По мое мнение доц. Михаил Мусов е изграден изследовател с високо професионално ниво на изследователска работа и резултати, които представляват определено научно постижение. Рецензираният труд съдържа теоретични обобщения и решения на големи научни и научно-приложни проблеми, които съответстват на съвременните постижения и представляват значителен и оригинален принос в науката. Трудът отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото прилагане.

Като отчитам значимите научни постижения и съответствието на кандидата с минималните национални изисквания за придобиване на научна степен „доктор на науките”, давам категоричната си положителна оценка и препоръчвам на почитаемото Научно жури да присъди научната степен „доктор на науките“ на доц. Михаил Желязков Мусов по професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (счетоводна отчетност и анализ)“.

22.08.2023 г.
София

Рецензент:

/доц. д-р Бойка Брезоева/

REVIEW

By: *Assoc. Prof. Dr. Boyka Nikolova Brezoeva,
UNWE, Department of Accounting and Analysis
Scientific specialty: “Accounting, control and analysis of economic
activity (accounting and analysis)”.*

Subject: Dissertation for awarding the scientific degree **“Doctor of Science”** in the *scientific specialty “Accounting, control and analysis of economic activity”* at UNWE.

Author of the dissertation: *Assoc. Prof. Dr. Michael Zhelyazkov Musov,
UNWE*

Dissertation title: *Behavioral Principles of Management Accounting*

The reason for submitting the review: participation in the Scientific Committee for the defense of the dissertation according to Order No. 1656 / 26.06.2023 of the Rector of UNWE.

1. Information about the D.Sc. candidate

The D.Sc. candidate has submitted his dissertation to the *Department of Accounting and Analysis / Faculty of Finance and Accounting* of UNWE for consideration in accordance with Article 39 of the Regulations on the Implementation of the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria Act. The dissertation defense procedure was opened on the basis of *the decision of the Department Council of the Department of Accounting and Analysis (Minutes No. 12/23.05.2023) and the decision of the Faculty Council of the Faculty of Finance and Accounting (Minutes No. ΦC-11/20.06.2023).*

Assoc. Prof. Michael Musov was born in Bourgas on May 10, 1981. He received his higher education at UNWE, specialization “Accounting and

Control” – a Master’s degree in 2006, and a Bachelor’s degree before that – at the same university. In 2010, he joined the Department of Accounting and Analysis at UNWE as an Assist., since 2012 he has been a Chief Assist. and since 2018 – an Assoc. Prof. He received his PhD in Economics in 2010 with a dissertation thesis on “Accounting analysis of corporate capital within the framework of capital structure theory”.

The D.Sc. candidate has extensive professional experience in management accounting and financial management.

His teaching activity is mainly focused on courses taught in English in the field of management accounting in various graduate and undergraduate programs.

Assoc. Prof. Musov has held a number of managerial and other positions. He was Secretary General for International Cooperation of UNWE (2019–2021). Currently, he is the Vice-Rector for Research and International Affairs of UNWE (since 2021), the Chair of the UNWE R&D Programme Council (since 2021), Co-Chair of “SDSN Bulgaria” – the National Sustainable Development Solutions Network (since 2023), a member of the global Networks Strategy Council of the SDSN, chaired by Prof. Jeffrey Sachs (since 2023), Coordinator of the European University ENGAGE.EU for Bulgaria and a member of its Executive Committee (since 2020), Head of the Dual Executive MBA Program between Northern Illinois University – USA, and UNWE (since 2022), a member of the General Assembly of the European Grouping for Territorial Cooperation HELICAS HELICAS – Greece (since 2022).

Assoc. Prof. Musov holds an international certificate for internal auditor of quality management systems, Intertek Moody Ltd., as well as licenses for an expert in forensic accounting and financial valuation and a forensic expert in taxation.

He has been the lead consultant of more than 70 projects of practical and applied importance: infrastructure projects (total value of more than MEUR 100), strategic analyses, business plans, etc. He is the author of numerous scientific publications.

In 2020 he was distinguished with the CIMA Teaching Excellence Award for having made a difference to the global accounting community, and proactively supported the professional development of his students. For his research in 2015 and in 2017 Musov was listed on SSRN's Top Ten download lists for all papers first announced in the Social Science Research Network (SSRN) in the last 60 days. At the beginning of 2018 he was included in the top 10% of Authors on SSRN by total new downloads.

2. General characteristics of the dissertation

The dissertation paper submitted for review is 374 pages in length and consists of an introduction, five chapters and a conclusion. It also contains 13 appendices and a bibliography of 457 titles – 415 in Latin and 42 in Cyrillic.

The dissertation topic provides an opportunity to explore issues related to the development of behavioral principles of management accounting. The currency of the topic is indisputable, as behavioral aspects and issues in accounting have been the subject of a variety of publications in leading international scientific journals. However, there is no unified framework to systematize and guide the research agenda in this area. The D.Sc. candidate skillfully uses research in psychology and behavioral economics to formulate general behavioral principles of management accounting to guide professional judgments in choosing one or another management accounting practice or model.

The **aim** of the study is clearly formulated: to develop a general framework of behavioral principles of management accounting that shape certain ways of thinking and/or acting, and can be systematically applied as criteria for judging the usefulness of alternative management accounting practices and models in their application in socio-economic practice. This aim is achieved through five more specific objectives (tasks) described in the dissertation paper.

The object and the subject of the study are correctly formulated. The **object** of the dissertation is the theory and practice of management accounting. The **subject** of the study is described as complex given the interdisciplinary nature of the study – the manifestations of behavioral aspects in the theory and practice of management accounting.

The **main thesis statement** of the dissertation is that there are opportunities to improve the effectiveness of the management accounting function in modern organizations. These opportunities primarily require a better understanding of the actual behavior of people in the organization; the application of practices and models tailored to the impact of accounting information on the perceptions, cognitive and motivational processes of managers and employees has the potential to contribute to greater effectiveness of the management accounting function in the organization.

Structurally, the dissertation consists of five chapters, the content of which is logically linked, making it possible to draw important conclusions and generalizations.

Chapter one justifies the need for developing specific principles applicable to management accounting. A critical analysis is made of some of

the existing sets of principles of management accounting proposed by certain authors or authoritative institutions, such as the “Cost accounting principles” developed by the 1952 Committee on Cost Concepts and Standards, the “Principles for managerial costing” developed by the Institute of Management Accountants (IMA, 2013) and the “Global management accounting principles” developed by the American Institute of Certified Public Accountants (AICPA) and the Chartered Institute of Management Accountants (CIMA, 2017).

Chapter two justifies behavioral economics as the theoretical and methodological foundation of modern management accounting, as it is the intersection of fundamental economic and psychological theories. The D.Sc. candidate successfully derives a general framework for developing behavioral principles of management accounting by integrating the purpose, the approaches of development, the patterns of generalization, as well as the criteria for evaluation. These aspects of the framework are appropriately analyzed. Based on the application of this general framework, three behavioral principles of management accounting are logically justified and explored in the subsequent chapters of the thesis:

- (a) “Information and communication are process-relevant”;
- (b) “Anticipated impact on human behavior is analyzed”;
- (c) “Fundamental uncertainty is genuinely recognized”.

These three behavioral principles are justified theoretically, and their validity is tested through empirical research. In the third, fourth and fifth chapters of the thesis, their practical application in managerial decision making and organizational performance management is examined.

The presented list containing an impressively large number of literature sources cited shows the author’s excellent knowledge of the topics discussed in the dissertation. The citation of esteemed authors and institutions dealing with the principles of management accounting and its behavioral aspects is noteworthy attribute of the dissertation and makes it possible to highlight its contributions.

The dissertation paper presents a thorough scientific study that logically justifies the necessity of formulating and adopting general guidelines (framework) for the development of behavioral principles of management accounting. It does so by identifying the main limitations of the currently existing management accounting principles adopted by authoritative researchers and professional associations – the lack of linkage with the cognitive and motivational attitudes of the users of management accounting information in the organization (the specific enterprise).

The dissertation paper is developed mainly on the basis of the concepts of behavioral economics and offers new interdisciplinary insights into the

behavioral aspects not previously explored in management accounting in our country. The author not only presents the opinions of various authors on the respective topics, but also makes a critical analysis and offers his own views, additions and generalizations.

I appreciate that the theoretical analysis, conclusions and generalizations made in the thesis are supported by empirical studies to verify the practical consistency of the three above mentioned behavioral principles of management accounting, which is a very important feature of the thesis.

3. Evaluation of the obtained scientific and applied results

The main scientific and applied *results* of the thesis that I can highlight are the following:

- The need for an independent set of principles in the field of management accounting is highlighted based on a critical analysis of existing sets of accounting principles in this field.
- The need to consider the behavioral aspects in management accounting theory and practice, including management accounting principles, is justified.
- The applicability of behavioral economics as a methodological foundation for behavioral accounting research is analyzed.
- The main guidelines for the development of accounting principles are outlined, including: purpose of the principles, approaches of development, patterns of generalization and criteria for evaluation.
- Behavioral principles of management accounting are formulated.
- Empirical studies (two field experiments and one field study) are conducted to test the validity of the three derived behavioral principles.
- The practical application of the behavioral principles of management accounting to managerial decision making and performance management is analyzed.

Research Methodology. This dissertation uses an interdisciplinary approach to study and derive the behavioral principles of management accounting, which is based on behavioral economics. As the D.Sc. candidate points out, the research methodology incorporates as a general method of knowledge the philosophy of science and the scientific revolutions of the twentieth century developed by C. Popper, T. Kuhn and I. Lakatos and established as a modern philosophical-methodological basis of empirical sciences, including accounting. Several basic research methods are also used – the historical-logical method, the methods of analysis and synthesis, the system approach and modeling method.

The limitations of the study are clearly stated in a few paragraphs, so it cannot be assumed that the study covers all possible aspects of the issues of accounting principles and of the patterns and processes of managerial decision making and performance management in organizations.

4. Evaluation of the scientific and applied contributions

The dissertation is an original, thorough and conscientiously conducted research work dedicated to a contemporary problem in the field of management accounting. I positively note and acknowledge the 7 contributions formulated by the D.Sc. candidate, which were achieved as a result of the research conducted. They prove that Assoc. Prof. Musov not only has sound theoretical knowledge and skills for significant research, but also that he has arrived at serious theoretical generalizations and solutions related to the behavioral principles of management accounting.

The contributions can be systematized as follows:

Scientific contributions

1. The historical-logical necessity of developing principles of management accounting is justified.
2. The existing principles of management accounting are critically analyzed and the main areas for improvement are outlined.
3. The scope of the development of positive accounting theory is expanded in the context of the development of the fundamental economic theory, including behavioral economics.
4. A general framework for the development of accounting rules (principles) is proposed, including purpose of the principles, approaches of development, patterns of generalization, and criteria for evaluation.
5. A theoretically grounded integrated framework of basic behavioral rules is presented, containing three behavioral principles applicable to evaluating the usefulness of alternative management accounting models for practice.

Scientific and applied contributions

1. The empirical consistency of the behavioral principles of the integrated framework is tested through empirical studies conducted by the author.
2. The validity of the derived behavioral principles as criteria for judging and choosing specific management accounting models and

practices has been established by analyzing their application in managerial decision making and performance management.

Based on the obtained results and the scientific and applied contributions discussed in this dissertation, it can be generally concluded that the formulated objectives (tasks) have been successfully solved and the set aim has been achieved.

5. Evaluation of the publications, related to the dissertation topic

There are five publications relating to the dissertation topic, of which three are currently in print. Authored solely by the D.Sc. candidate, they reflecting significant parts of the dissertation. All were published between 2022 and 2023. Two of the publications are in English – an article in the Economic Alternatives Journal and a study in the 2023 Yearbook of UNWE.

I highly value these publications. They are scientifically sound and accurately represent the results of the dissertation. They can serve as a benchmark for research papers, as the conclusions, generalizations and suggestions are the result of original author's views on the issues under consideration. All literature sources are appropriately cited.

The 11 citations of the D.Sc. candidate's publications (including four in SCOPUS indexed journals) attest to his significant contributions to the field.

6. Evaluation of the author's abstract

The author's abstract, written in accordance with best academic practices, is 56 pages in length and meets the requirements of the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria Act and the Regulations on its implementation. It provides an abbreviated summary of the dissertation paper, its conclusions, and scientific contributions.

Personal Impressions. I have known Assoc. Prof. Musov since the start of his professional career as a lecturer/researcher at UNWE. For a number of years, he served as an Assist. in the Management Accounting class which I led. From the outset, I was struck by exceptional precision, discipline and responsible approach to seminar preparation and execution with his students, as well as his remarkable professional competence in performing the tasks assigned to him. I am pleased that he is effectively utilizing his ability to advance in his academic and scientific pursuits.

7. Criticism, recommendations, and questions

During the preliminary discussion procedure in the Department of

Accounting and Analysis in accordance with the UNWE Regulations for the Organization and Conduct of Competitions for Scientific Degrees and Academic Positions, I had some constructive feedback and recommendations for the dissertation paper. Subsequently, the D.Sc. candidate has fully considered them. Consequently, I have no further critical remarks regarding the dissertation paper under review.

8. Conclusion

In my opinion, Assoc. Prof. Michael Musov is an accomplished researcher whose research work and results demonstrate a high professional standard. The dissertation paper contains a range of theoretical generalizations and solutions to major scientific and applied problems, which are in line with contemporary research achievements and constitute a noteworthy and original contribution to science. The work meets with all the requirements set forth by the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria Act and the Regulations on its implementation.

Taking into consideration the significant scientific achievements and the candidate's compliance of the candidate with the minimum national "Doctor of Science" degree requirements, I unequivocally recommend that the esteemed Scientific Committee confer upon Assoc. Prof. Michael Zhelyazkov Musov the degree of "Doctor of Science" in the professional field 3.8 Economics, scientific specialty "Accounting, Control and Analysis of Economic Activity (Accounting and Analysis)".

22/8/2023

Reviewer: .....
/Assoc. Prof. Dr. Boyka Brezoeva/